

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Poročilo odseka za verifikacijo volitve veleposestva.

Slavni zbor!

V volilnem imeniku veleposestva je 114 volilcev. Pri volitvi se je oddalo 100 glasov, deloma osobno, deloma s pooblastilom — §. 16. dež. vol. reda. — Dva volilca, katera bi volila s pooblastili in katera sta se tudi brez ugovora udeležila pri volitvi volilne komisije, je potem volilna komisija od bila in sicer oba z ugovorom, da ste bili dotični pooblastili baje ničevi.

To je bila prva nepostavnost; kajti verifikacijski odsek se je prepričal, da ste bili te dve pooblastili pravoveljavni, tedaj po krivici odbiti.

Dotični pooblastili ste bili:

1. Pod št. 25. volilnega imenika pooblastilo Janeza Globočnika ddo. Mnihovice 27. maja 1883. Pooblaščenec vitez pl. Schneid. Razvidi se iz volilnega zapisnika s 15. junija 1883. da je predsednik komisije to pooblastilo odbijal zato, ker je kraj Mnihovice neznan kraj zunaj Kranjske dežele, potem, ker podpis ni poverjen (beglaubigt) in ker se ne strinja s tem podpisom dotični legitimacijski list.

Razun tega je pa v poročilu poprejšnjega deželnega odbora kot nov razlog navedeno, da v deželni deski ni samo gosp. Janez Globočnik, marveč tudi njegov brat France kot (njegov) solastnik dotičnega posestva vknjižen.

Vsi ti razlogi neso utrjeni v postavi. Kraj Mnihovice ni neznan, marveč poštna in telegrafna postaja na Českem, in da je poštna postaja, se je razvidelo na pismenej kuverti, katera je priložena pooblastilu, ker je na njej več c. kr. poštnih mark prilepljenih, na katerih je c. kr. poštna stampilja z besedo „Mnihovic“ večkrat natisnena. Nevednost v avstrijske geografiji tudi nikakor ne opravičuje,

da bi se smela mesta, trgi ali vasi, ki so komu neznana, smatrati inostranskimi.

Deželni volilni red sicer ne določuje ničesar o zunanji obliki pooblastil, tedaj se pa tu uporablja analogija po §. 16. državnega volilnega reda, po katerem morajo pooblastila le tedaj poverjena biti, ako so spisana zunaj avstro-ogerske monarhije. Legitimacijski list se glasi jedino le na gospoda Janeza Globočnika. Konečno je tudi v rektificiranem volilnem imeniku le Johann Globočnik kot volilec upisan, ne pa njegov brat, katerega osoba je v sodnijskem oskrbnistvu in kateri bi tedaj tudi ne smel po postavi volilno pooblastilo pravomočno podeliti. §10. dež. vol. reda.

2. Pod št. 62. vol. imenika pooblastilo društva „österr. alpine Montangesellschaft“, Gradec. Pooblaščenec gospod veleposestnik Peter Majer.

Razvidi se iz vol. zapisnika s 15. junija 1883, da ga je volilna komisija per majora odbila zato, ker ste pod stampiljo „österr. alpine Montangesellschaft“ podpisani dve imeni, nejasni in nepoverjeni, in da tedaj baje ni gotovo, ali je podpis resnično le za posestnika Gradaškega oddan.

V poročilu poprejšnjega dež. odbora pa je še dodan razlog, da je to društvo delniško društvo in da ni dokazano, kdo da ima pravico podpisovati v imenu tega društva. Konečno je dostavljeno, da oni, ki je pooblastilo predložil, ni imel izvirne izkaznice, ampak le duplikat.

Ti razlogi neso utrjeni v postavi, ker se oba dva podpisa zraven stampilje lahko bereta; da, smelo se izreče, da drugi podpis bere tudi lahko vsak, kateri ni vaje rokopiesov točno brati.

Imeni podpisanih se glasiti: C. A. v. Frey in Palmer.

Ako bi se pa tudi v istini oba podpisa ne mogla brati, se ne sme prezreti, da je vol. komisija po §. 46. dež. vol. reda še obilo časa imela, pri

tukajšnji trgovinske komori se podučiti, kolikor bi se jej bilo treba zdelo.

Konečni stavek v poročilu poprejšnjega deželnega odbora, da izkaznica ni bila original, ampak duplikat, je pomota pojmov, ker pri dotičnih izkaznicah pojem „duplikat“ ni v protislovju originalu, marveč pomeni le drugi original, kar se tudi razvidi iz zunanje, v drugej vsebini popolnem od črke do črke kongruentne oblike; tedaj se razločita simplum in duplikat jedino le v tem, da ima dotična izkaznica ime „duplikat“ napisano.

To je bila druga in tretja nepostavnost. Pa tudi brez ozira na te nepostavnosti se nahajajo še sledeče druge:

Pod št. 24. se ni odbilo pooblastilo g. Karola Germa ml., akoravno ni bil on v volilnem imeniku, marveč le njegov oče Karol Germ. Dokaz temu je to, da je kompetentna oblastinja pri sestavljanju volilnega imenika imela deželno desko za podlago in da je po izkazu dotičnega ekstrakta dež. deske s 14. junija 1883 bil do tistega dne, tedaj tudi za časa sestavljanja volilnega imenika, in sicer od časa 18. nov. 1868. pod št. 6332 vsled prepodajnega pisma s 16. nov. 1867. kot lastnik uknjižen Germ Karol, kateri je po izkazu priloženega zapuščinskega prisojilnega pisma s 27. apr. 1880 št. 467 umrl dne 3. dec. 1878. V tem slučaju se je tedaj volilni imenik izdelal na podlagi deželne deske. Ravno vsled tega pa, ker je umrl Karol Germ bil še pri volitvi v deželni deski upisan, ni moglo biti znano, kdo da bode njegov naslednik v tem posestvu in posebno ne, da je tudi njegov sin istega imena, tedaj tudi ni bilo mogoče reklamovati zaradi imena, razun, da bi bil jedini g. Karol Germ ml., kateremu je moral biti ves položaj znan, za svojo osobo reklamoval. A to je on zamudil. Ako bi pa on tudi o pravem času reklamoval, je po doslednosti gotovo, da bi ga bila volilna komisija odbila, ker bi potem

LISTEK.

Prva ljubezen.

(Povest J. C. Turgenjeva, posl. Ivan P.)

VII.

(Dalje)

Sedel sem na stol in dolgo sem sedel, kakor bi bil začaran. To, kar sem čutil, bilo je tako novo in tako sladko . . . Mirno sem sedel, nič se nesem ozrl okrog, nič se nesem ganil, počasi sem dihal, samo sem ter tja sem se tiho nasmejal ali pa otrpnil pri misli, da sem zaljubljen, da je to ona, da je to ljubezen. Zinajidin obraz plaval je pred menoj v temi, plaval je, a ni odplaval, njena ustna so se čudno smejala, oči gledale so malo po strani radovedno, zamišljeno in rahločutno . . . kakor ono trenutje, ko sva se ločila ž njo. Nazadaje sem ustal in šel po prstih k svojej postelji in previdno, ne da bi se slekel, položil sem glavo na vzglavje, kakor bi se bil bal z vsakim močnim gibanjem motiti to, kar me je napolnjevalo.

Legel sem, a očij nesem zatisnil. Kmalu sem zapazil, da je v mojo sobo prihajala vedno skozi

okno neka svitloba. Privzdignil sem glavo in pogledal sem v okno. Povprečni lesovi so se lepo ločili od tajinstveno in motno razsvetljenih stekel. Nevihta je — mislil sem, in res bila je nevihta, samo da je bila daleč in se ni slišal grom; neprestano švigali so dolgi košati bliski; trepetali in ježili so se kakor krila umirajoče ptice. Ustal sem, šel sem k oknu in stal sem tam do jutra . . . Bliskanje ni prenehalo niti za jeden trenutek. Gledal sem na nemo peščeno planjavo, na temni Neskučni vrt, na rumenkasta zidovja v daljavi, ki so kar zatrepeta pri vsakem še tako majhnem vzplamtjenju . . . Gledal sem in nesem mogel odtrgati se od tega prizora; ti nemi, neprestani bliski spominjali so me na ona nema in tajna gibanja, ki so razburjevala mojo dušo. Jutro je napočilo, kakor škrlata pega prikazala se je jutranja zarja. S približanjem solca pobledele in zmanjšali so se bliski in nazadnje so popolnem zginili, pregnala jih je strezujoča in mirna svetloba novega dne . . . Tudi v meni minuli so bliski. Čutil sem veliko trudnost in tihoto . . . a njena podoba plavala je vedno v duhu pred menoj; samo da se mi je zdaj zdela mirnejša; kakor se labud, ko vzleti, loči od močvirnih trav,

tako se je ona zdaj odločila od drugih nemičnih podob; ko sem zaspal, poslovil sem se z zaupljivim obožanjem od nje . . .

O krotka čuvstva, mehki glas, dobrotu in uteha ginjene duše, skrivna radost prve ljubezni — o kje ste vi?

VIII.

Drugo jutro, ko sem prišel k zajutreku, kregala me je mati, vender menj, kakor sem mislil; rekla mi je povedati, kaj sem preživel sinočni večer. Povedal sem jej v kratkih besedah, opustil sem mnogo podrobnostij in prizadeval sem se, dati vsemu kolikor se da nedolžen obraz.

— Vender neso ljudje comme il faut, opomnila je mati, tebi se ni treba družiti ž njimi, rajši delaj in pripravljaj se za skušnjo. Ker sem vedel, da so materine skrbi za moje učenje omejene na te besede, zdelo se mi ni treba odgovarjati jej; po zajutreku prijel me je oče za roko in šla sva skupaj na vrt ter mi je rekel povedati, kaj sem videl pri kneginji.

Čuden upliv imel je na me moj oče — čudne bile so najine mejsebojne razmere. On se skoraj nič ni brigal za mojo odgojo, celo redkokedaj govoril

poizvedela vsebino gori navedenega prisojilnega pisma, po katerem je dotično posestvo v deželni deski bilo prisojeno ne samo gosp. Karolu Germu, ampak tudi mladoletnemu Gustavu Germu v solast in ker je poprejšnji deželni odbor pri istem pravnem položaji bil odrekoval volilno pravico Janezu Globočniku, opiraje se na to, da ima tudi on sosesestnika brata, kateri je, kakor že omenjeno pod kurateljjo.

Da je pa konečno izkaznica došla g. Karolu Germu ml. v roke, je lahko razumljivo, ker stari g. Germ več ne živi in ker je tedaj po enotnej adresi morala dotična pošiljatev dospeti v roke onega, kateri se zove Karol Germ.

Tedaj je verifikacijski odsek tega mnenja, da je glasovanje gosp. Karola Germa po njegovem pooblaščenju Ludvigu Ursini grofu Blagaji ničev.

Pod št. 50 v volilnem imeniku so upisani: Lichtenberg Wilhelmine Gräfin, Karl und Albert Grafen — Hallerstein.

Nikdo ni reklamiral zoper ta upis, tudi pred začetkom volitve ni nikdo ugovarjal v smislu §. 40. dež. vol. reda, da bi ne volil Albert grof Lichtenberg. Volil je pod to številko Karol grof Lichtenberg zá-se in s pooblastilom ddo. Hallerstein 13. junija 1883 tudi v imenu domnevnih pooblastnikov, katerih podpisi se glasé:

„Gräfin Wilhelmine Lichtenberg senior“
in spodaj

„Gräfin Wilhelmine Lichtenberg junior“.
Podpisa Alberta grofa Lichtenberga ni; tedaj ni bil Karol grof Lichtenberg pooblaščen za Alberta grofa Lichtenberga, torej pooblastilo ni bilo polnomočno.

Razen tega se pa razvidi, da je volilna komisija priznala jedno Vilhelmino grofinjo Lichtenbergovo (ali starejšo ali mlajšo, tega se ne more razvideti) kot sosesestnico zraven druge Vilhelmine grofinje Lichtenbergove. Ker pa je samo jedna upisana v volilni imenik, je pooblastilo glede druge grofinje gotovo nezadostno, ako je ta solastnica, ker ni tudi zapisana v volilnem imeniku.

Dostavlja se še, da dotična izkaznica se tudi glasi na tri imena: Vilhelmina, Karol in Albert.

Verifikacijski odsek je torej tega mnenja, da je glasovanje Vilhelmine grofinje Lichtenbergove star. in ml. in Karola grofa Lichtenberga ničev.

Ker se dalje iz tega razvidi, da gospod Karol grof Lichtenberg ni imel pravice zá-se voliti, torej po §. 16. dež. volilnega reda tudi še za koga drugega ni mogel voliti kot pooblaščenec. Ker je pa on pod št. 57 volilnega imenika glasoval tudi še kot pooblaščenec gospoda Josipa Mayer-ja, je tudi ta glas ničev.

Pod št. 89 volilnega imenika.

Pooblastilo društva „Pfandbriefanstalt der I. österr. Sparkasse“ kot lastnika Poganic na Dolenjskem je neveljavno, ker v volilnem imeniku se ne nahaja to društvo kot lastnik, ampak v imeniku je

je z menoj; pa nikoli mi ni rekel žal besede, čislat je mojo svobodo — bil je celo, če se smem tako izraziti, uljuden z menoj . . . samo tega ni dopustil, da bi se mu preveč bližal. Ljubil sem ga, nikoli se ga nesem mogel nagledati; zdelo se mi je, da je bil uzor pravega moža — kako rad bi se bil navezal nanj, ko bi vedno ne bil čutil njegove odganjajoče roke! Zato je pa, kadar je hotel, vzbudil v meni neomejeno zaupanje v njega. Odprl sem mu svoje srce — govoril sem z njim kakor s pametnim tovarišem, kakor s prizanesljivim odgojiteljem . . . potem me je pa zopet hitro zapustil, — njegova roka porinila me je zopet proč, prijazno in rahlo, — pa vender porinila me je.

Včasih polastila se ga je nenavadna veselost, takrat je skakal in podil se z menoj kakor deček (on je jako ljubil vsako telesno gibanje); jedenkrat — pa samo jedenkrat! — božal me je tako ljubo, da sem se moral jokati . . . Pa njegova veselost in rahločutnost zginihi sti brez sledu — in to, kar se je godilo mej nama, ni mi dajalo nikakih nad na bodočnost; — vse videl sem kakor v sanjah. Ko sem včasih ogledoval njegov umen, lep in živ obraz, trepetalo je vse moje bitje in sililo me k njemu . . .

kot lastnik upisana izrekoma: „Sparkasse Wien“ Poganic.

To je drugo samostojno društvo poleg „Pfandbriefanstalt“, katera je tudi po polnem samostojen zavod.

Da je to istina, razvidi se pri deželnej deski, v katerej je lastninska pravica na Poganice izrekoma za „Pfandbriefanstalt der I. österr. Sparkasse in Wien“ upisana.

To društvo bi bilo tedaj pravico imelo reklamovati svoje upisanje tudi v volilni imenik, kar se pa ni zgodilo in tedaj so postavni nasledki že gotovi, da v volilnem imeniku ne zapisano društvo tudi ne sme voliti. To društvo tudi nikakor ni oddelek Dunajske hranilnice, ker noben oddelek ni samostojen in ker je to društvo, kakor se razvidi iz notarijalnega dostavka na dotičnem pooblastilu, registrirano tudi ravno z imenom „Pfandbriefanstalt der I. österr. Sparkasse in Wien“ v registru za firme.

Razen teh napak se mora konečno omeniti, da je dotično pooblastilo, kakor tudi vsa druga volilna pooblastila, omejeno le za določeni čas in da je to pooblastilo izrekoma podano dotičnemu g. pooblaščenju le za mesec maj t. l., ker se to razvidi iz dneva spisa s 23. maja, iz dneva notarijalnega poverjenja z 29. maja in iz vsebine konteksta, v katerej je izrečeno „bei der auf den — d. M.“.

Tudi vladni komisar je v dotičnem volilnem protokolu odločno izrekel, da on ne prizna identitete pooblastnika z lastnikom, kateri je v volilnem imeniku posestva Poganice upisan. — „Dass er die Identität der Vollmachtgeberin mit der in der Wählerliste eingetragenen Besitzerin des Gutes Poganitz nicht anerkennen könne“.

Tedaj je verifikacijski odsek tega mnenja, da je glasovanje pooblaščenec društva „Pfandbriefanstalt der I. österr. Sparkasse in Wien“ ničev.

Z ozirom na to razpravo je verifikacijski odsek tega mnenja:

1. Ako bi bila glasovala g. Janez Globočnik in društvo „alpine Montangesellschaft“ po svojih pooblaščenjih, od katerih se mora dosledno misliti, da bi ravno tako, kakor sta zá-se, tudi za svoje pooblastnike glasovala, — in ako se odbijejo ničevi štirje glasovi: Karola Germa mlajšega, Karola grofa Lichtenberga, Vilhelmine grofinje Lichtenbergove starejše in mlajše, Josipa Mayer-ja in Dunajskega zavoda „Pfandbriefanstalt der I. österr. Sparkasse“, — bi bilo postavno oddanih ne 100, ampak 98 glasov in bila bi nadpolovična večina 50 ter bi bili glasov dobili:

Oton baron Apfaltrern	50
Ljudevit grof Blagay	50
Karol Luckmann	50
Ljudevit vitez Gutmannsthal	50
Beno baron Taufferer	50
Josip baron Schwegel	50
Alfonz baron Zois	50

on je tako rekoč čutil, kaj se godi v meni, kajti mimogrede pogladil me je po lici — in odšel je, ali se pa kaj lotil, ali pa je postal hladen, kakor je samo on umel hladen postati. Njegove nagnjenosti k meni pa jaz nikdar nesem vzbudil s svojimi nemimi ali glasnimi prošnjami, prišla je vselej nepričakovano. Ko sem pozneje premišljeval očetov značaj, prišel sem do sklepa, da mu ni bilo nič ležeče na meni in na rodovinskem življenji: ljubil je nekaj drugega, in tega veselil se je v polnej meri. „Sam vzemi, kar moreš, pa drugim se ne daj v roke; bodi sam svoj — to je vsa umetnost življenja“, rekel mi je jedenkrat. Nek drug dan sem se pa z njim kakor demokrat pogovarjal o svobodi (ta dan bil je, kakor sem jaz rekel, „dober“, in takrat mogel si govoriti z njim.) — Svoboda! ponovil je, ali veš, kaj more dati človeku svobodo? — Kaj?

— Volja, naša lastna volja daje nam moč, ki je boljša od svobode. Ako boš znal hoteti — svoboden bodeš, zapovedoval bodeš.

Moj oče je pred vsem, in najbolj hotel živeti — in živel je . . . Morda je čutil, da se ne bo dolgo veselil umetnosti življenja; umrl je dva in štirideset let star.

(Dalje prih.)

dr. Gustav Mauer	48
Gustav grof Thurn	52
dr. Josip vitez Savinschegg	51
Karol Deschmann	46
dr. Julij pl. Wurzbach	50
dr. Robert pl. Schrey	46
Karol grof Lanthieri	48
Henrik baron Lazarini	48
Josip Seunig	48
Janez Urbančič	48
Peter Urh	48
Marko Černič	48
dr. Karol Abazhizh	48

2. Ako se pa ne ozira na dva gori navedena neoddana glasova g. Janeza Globočnika in „österr. alpine Montangesellschaft“ in odštevši gori navedene štiri ničeve glasove, je postavno oddanih ne 100, marveč le 96 glasov in je nadpolovična večina 49, ter so dobili glasov:

Oton baron Apfaltrern	50
Ljudevit grof Blagay	50
Karol Luckmann	50
Ljudevit vitez Gutmannsthal	50
Beno baron Taufferer	50
Josip baron Schwegel	50
Alfonz baron Zois	50
Gustav grof Thurn	50
dr. Josip vitez Savinschegg	49
dr. Gustav Mauer	48
dr. Julij pl. Wurzbach	48
Karol Deschmann	46
dr. Robert pl. Schrey	46
Karol grof Lanthieri	46
Henrik baron Lazarini	46
Josip Seunig	46
Janez Urbančič	46
Peter Urh	46
Marko Černič	46
dr. Karol Abazhizh	46

Torej so dobili pri prvi volitvi gori navedeni gospodje: Oton baron Apfaltrern, Ljudevit grof Blagay, Karol Luckmann, Ljudevit vitez Gutmannsthal, Beno baron Taufferer, Josip baron Schwegel, Alfonz baron Zois, Gustav grof Thurn in dr. Josip vitez Savinschegg nadpolovično večino in so izvoljeni.

Druga volitev se je vršila tedaj na nepravilnej podlagi in je torej neveljavna.

Verifikacijski odsek stavi na podlagi tega postavnega položaja sledeče predloge:

Slavni deželni zbor naj sklene:

1. Volitev gg. dr. Gustava Mauer-ja, Karola Deschmann-a in dr. Roberta pl. Schrey-a je neveljavna.

2. Volitev gg. Otona barona Apfaltrerna, Ljudevita grofa Blagaya, Karola Luckmanna, Ljudevita viteza Gutmannsthal-a, Bena barona Taufferer-ja, Josipa barona Schwegela, Alfonza barona Zois-a, Gustava grofa Thurna in dr. Josipa viteza Savinschegga za poslance velicega posestva se potrjuje.

3. Gospoda Gustav grof Thurn in dr. Josip vitez Savinschegg se pozoveta v deželni zbor kot poslance veleposestva.

4. Slavna c. kr. vlada se prosi, da naj razpiše novo volitev za jednega poslanca veleposestva.

V Ljubljani, dne 19. septembra 1883.

Luka Svetec,
prvomestnik.

Dr. Fran Papež,
poročevalec.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 24. septembra.

V koroškem deželnem zboru se je v soboto deželnemu odboru naročilo, da naj z deželnimi denarji nakupi svet na Gospesvetem polji, na katerem stoji zgodovinsko znameniti staroslovenski vojvodski stol, ter naj ob jednem preskrbi, kar je potrebno v varstvo tega imenitnega predmeta. — Predlog Ghon-ov glede priprav za ceste mej Osojanskim in Vrbskim jezerom, katere naj bi deželni odbor do prihodnjega zasedanja zvršil in o njih poročal, izroči se v predposvetovanje gospodarskemu odseku. — Primanjkljaj 4544 gld. za poprave cest, ki so bile ob povodnji poškodovane.

vane, pokrili se bode iz brezobrestnega državnega predujema.

V soboto se je v Brnu končalo upisovanje v česki šoli v 3. okraji in Starem mestu Brnskem. Upisovalna komisija nagajala je do zadnjega starišem českih otrok, katerih mnogo ni hotela vzprejeti. Vender se je vzlic temu v prvo šolo upisalo 81 otrok, v drugo pa 70. Razven tega se deželnemu šolskemu svetu naznani 30 do 35 otrok, katere je komisija zaradi tega odvrnila, ker stopijo še le v nekolikih dneh v sedmo leto. — Na vseh českih šolah v Brnu poučuje se 3662 českih učencev. Kje je torej tisti slavljani čisto nemški značaj Brnskega inesta?

Mej poverjeniki hrvatske narodne stranke in stranke neodvisnih vrše se pogosto posvetovanja o sedanjem položaji. Govori se tudi mnogo o spojenji obeh strauk, pa brez posebne nade. — Kot kandidatje za banski stol imenujejo se mej drugimi: ogerski septemvir Suhaj, bivši hrvatski sekcijski načelnik za notranje stvari, grof Drašković in pa predsednik saboru Krestić. — Povodom odhoda hrvatskih državnih poslancev v Pešto kliče jim „Pozor“ v spomin vse prestopke hrvatsko-ogerske nagodbe, ki so se v teku petnajsterih let dogajali od ogerske strani ter pričakuje od njih, da bodo nagodbo točko za točko obravnujoč zahtevali remeduro za vsako kršenje.

Vnanje države.

Srbski kabinet ni še odstopil, nego ostane baje do povratka kraljevega iz Homburga še na svojem mestu. Kralj Milan pa sicer ne bode odpoval pred odločenim časom, pač pa se ne bode domov gredé mudil na Dunaji. Kakor je dandanes mišljenje v političnih krogih Belgrajskih, ni misliti, da bi Ristić prišel do krmila. Znabiti da se Mijatoviću naroči sestaviti kabinet iz dosedanjih ministrov in opozicije; a o uspehu se močno dvomi. Najverjetneje je, da bode imel Nikola Krestić sestaviti poluradikalen kabinet. „Nemzetu“ se poroča iz Belgrada, da je izmej 134 voljenih poslancev samo 24 vladinih; liberalcev je 34, radikalcev 76. Opozicijska večina broji torej 110 glasov proti 24 vladinim.

V ruskih vladinih krogih se glede zadnjih dogodkov v Bolgariji naglašja, da Rusija nikakor ne namerava vtikati se v ondakajšnje zadeve ter da se ne smatra nikakor več odgovorno za daljni razvoj v Bolgariji, odkar je čisto bolgarski kabinet vzel usodo domovine v svoje roke. Rusija bode dogodka v Bolgariji spremljala z istim sočutjem kakor doslej; a kot objektivni gledalec. — „Novoje Vremja“ trdi, da zadnji prijazni pojavi nemških in avstrijskih oficijozov neso izraz prijateljskih odnošajov mej Rusijo in Nemčijo z Avstrijo, ker stoje v velikem nasprotju z zadnjo preteklostjo, ko so baš isti oficijozni hujskali k odporu proti Rusom v Bolgariji, rekoč, da ima nemško-avstrijska zveza nalog izpodrivati ruski upliv na Balkanskem polotoku. Zato da se je obravnavalo s Turčijo, Srbijo, Rumunijo, s knezom bolgarskim, agitovale v vzhodnej Rumeliji in Albaniji, da se osnuje zveza proti Rusiji. Zadnji preobratek te politike pa se daje izvajati le iz notranjih nemirov avstrijskih, ki bi ob vojni znali postati opasni. Vender pa pozdravlja list z veseljem oznanjevanje „dobo miru“, katera naj bi trajala dolgo, ne samo do prihodnje vzpomladi. —

Dopisi.

Iz Kostanjevice 22. septembra. [Izvirni dopis.] Gospod profesor Šuklje je pravo zadel, da se je poprej, ko je deželni zbor svoje delovanje pričel, oglasil pri svojih volilcih ter poizvedoval, kaj Dolenjci od njega in slavnega deželnega zbora pričakujemo.

V Kostanjevici smo mu posebno priporočali tri reči. Prva je, preloženje cesarske ceste od Šent Jarneja proti Rudolfovemu tako, da bi se izognila sedanjim silnim klancem. Ti klanci zdatno podražujejo vožnjo in so tudi nevarni; marsikateri popotnik se je že v teh klancih ponesrečil. Dolenjem ob spodnji Krki ni pričakovati železnice, torej moramo prositi, da se saj cesta dobro napravi.

Drugo, kar smo gospodu poslancu priporočali je, da bi se okrajna cesta od Krškega do cesarske ceste pri Brodu prištelja k velikim cestam. Po tej cesti gre zdaj ves promet mej Rudolfovim in Videmsko postajo, od koder se dolenjski pridelki razvažajo na razne kraje. Dasi se za to cesto mnogo potroši, je vender dostikrat taka, da se vozovi komaj pomikajo naprej. Prav nič skode bi ne bilo, ko bi se potem spremenilacesta od Broda do Krške Vasi v okrajno cesto, ker po tej cesti ni skoraj nikaker-

šnega prometa; ko bi cestinarji vedno travo ne pukali, bila bi gotovo že davno vsa zelena.

Posebno pa smo gospoda poslancu prosili, naj skrbi, da se toliko potrebno reguliranje Krke saj jedenkrat v deželnem zboru v misel vzame. Ko bi se o toliko potrebnej stvari začelo saj razgovarjati, imeli bi upanje, da se reguliranje kdaj tudi izvrši.

Kdor je videl lepo polje od Bele Cerkve naprej ob Krki do njenega ustja, gotovo je mislil, da tu prebivajo srečni ljudje. Vse drugače pa bi mislil, ko bi videl ob povodnji, koliko tega polja je Krka zalila, koliko žita in krme in raznih drugih sadežev je v malo dneh po povodnji pokončanih. In to se redno manj ali več ponavlja vsako leto. Ako ni povodnji vzpomladi, je gotovo v jeseni, ali pa narobe. Prigodilo se je pa tudi že nekatera leta, da je Krka redno vsaki mesec polje preplavila. Kakšna je bila potem letina, mi ni treba praviti. Krka pa ne preplavi kaka malo vredna ali prodnata tla, ampak na tisoči oralov najrodovitnejšega polja. Poleg tega je pa še veliko neobdelanega sveta, ki bi se dal z malim trudom v rodovitno polje spremeniti, ko bi se po reguliranji Krke tla osušila.

Nekateri trdijo, da bi bilo že jako pomagano, ko bi se dal Krki ravni tok, ker zdaj dela silne ovinke. Voda bi se hitreje odtakala in prerezi ovinokov bi odvajali tudi mnogo vode. Drugi pa mislijo, da bi najbolj pomagal nov vodotok skozi Krakovski gozd, ki naj bi se pričel nad vasjo Malence. Naj se že dela kakor koli, vse bo gotovo prebivalcem ob Krki prav, da jim le voda polja zalivala ne bode.

Gospodu poslancu pa še posebe priporočamo, ker je on tudi član deželnega šolskega sveta, naj dela na to, da se sedanje šolske občine hitreje ko mogoče predelajo tako, da bodo otroci, kakor postava velevala, v šolo hodili tja, kamor jim je bližje. Naj se obstoječe šole ne razširjajo samo glede na število ušolanih otrok; preudari naj se poprej dobro, ali bodo otroci res tudi v šolo hoditi mogli, ali neso ušolane vasi predaleč od šole, tako, da prebivalstvo od nje skoraj nikakeršne koristi nema. Mesto delati tri- ali štirirazredne šole, ki ostajajo zavoljo prevelike oddaljenosti ušolanih vasij prazne, naj se delajo rajše jednorazredne šole ter postavljajo tako, da bodo vsem otrokom pristopne. V našem okraji imamo na stotine otrok, ki ne znajo in ne bodo znali nikoli čitati, če se ne bodo šolske občine tako uredile, kakor sem zgoraj omenil. Ali ni škoda, da mora kmet plačevati precej velike doklade za šolo, a od šole nema nikakeršne koristi? Če more že za šolo plačavati, pomagajte mu, da bo od šole tudi kaj koristi imel.

Pogosto sem slišal trditi, da si gospodje duhovni z mislijo, da bi se stavile šole zunaj farne vasi, ne morejo sprijazniti. Mogoče, da je kdo tako kratkoviden, vender jaz še tacega nesem naletel. Pri nas so duhovni gospodje zato, da bi se napravilo več jednorazrednic, pa manj večrazrednic; vsak kdor to reč prav premisli, bo pritrnil, da imajo prav. Kdor koli svoj narod ljubi, mu ne zavida omike. Kdor pa opovira ljudsko izobraženje, naj se ne prišteva mej prijatelje naroda.

Domače stvari.

— (Seja deželnega zbora) bo še le jutri ob 10. uri dopoludne. Na precej obširnem dnevnem redu na svoje veliko začudenje ne nahajamo poročila verifikacijskega odseka o volitvah veleposestva, dasi je poročilo že 48 ur v rokah dež. poslancev.

— (Klub narodnih poslancev) ima danes zvečer sejo; zastran volitev v veleposestvu je klub sklenil, da pritrni poročilu verifikacijskega odseka.

— (Dnevni red) V. seje deželnega zbora kranjskega v Ljubljani dne 25. septembra l. 1883. ob 10. uri dopoludne. 1. Branje zapisnika 4. seje deželnega zbora dne 17. septembra 1883. 2. Naznanila zborničnega predsedstva. 3. Poročilo deželnega odbora o tem, da se nasvetujejo trije, izmej katerih se ima jeden imenovati upravnikom tukajšnje prisilne delalnice. (Priloga 18.) 4. Poročilo deželnega odbora o oddaji službe deželnega računovodje. (Priloga 19.)

5. Poročilo deželnega odbora o zgradbi mostu čez Kolpo pri Vinici. (Priloga 20.) 6. Poročilo deželnega odbora, zadevajoč nekatere preuredbe deželnega volilnega reda. (Priloga 22.) 7. Poročilo deželnega odbora o volitvi deželnega poslancu za mesti Radovljica-Kamnik in za trg Tržič. (Priloga 24.) 8. Poročilo deželnega odbora o volitvi deželnega poslancu za kmetske občine Črnomelj-Metlika. (Priloga 25.) 9. Utrjevanje samostalnega predloga deželnega poslancu gospoda dr. Zarnika zaradi poprave štatuta mesta Ljubljanskega. 10. Poročilo finančnega odseka o proračunu zaklada Slapske sadje- in vinorejske šole za l. 1884. (Priloga 23.) 11. Ustna poročila finančnega odseka: a) o proračunih ustanovnih zakladov za l. 1884. (Priloga 15.), b) o računskih sklepih ustanovnih zakladov za l. 1882. (Priloga 15.), c) o računskih sklepih deželnih dobrodelnih zakladov za l. 1882. (Priloga 8.), d) o proračunu gledališkega zaklada za l. 1884. in računskem sklepu za l. 1882. (Priloga 12.) 12. Ustna poročila finančnega odseka o peticijah: a) Franc Baic-a za miloščino; b) Anton Kumer-a, da bi se djal v pokoj; c) dr. Karol Gestrin-a za denarno podporo mladoletnej Mariji Tekavčič; d) Marije Ulrich za miloščino; e) Julijane Dürfeld za povekšanje pokojnine; f) Ane Zentrich za podaljšanje miloščine; g) Marije Sapletou za miloščini njenima hčerama Mariji in Viljemini; h) Primoža Dolar ja za miloščino; i) Matije Huti-ja za pokojnino; j) občine Berce za podporo; k) Neže Guri za odpis bolnišničnih stroškov po Osvaldu Guri-ji; l) Ursule Zanoškar za podaljšanje miloščine.

— (Banket) na čast odlikovanemu predsedniku obrtnega društva, g. Antonu Klein-u, bil je preteklo soboto zvečer v „Hôtel Evropa“. Udeležilo se ga je okoli 60 članov obrtnega društva. Prvi napil je društveni podpredsednik, stavbeni mojster g. Filip Zupančič presvetlemu cesarju. Ta napitnica bila je vzprejeta s trikratnimi navdušenimi živio- in slavaklici in godba intonirala je cesarsko himno. Gosp. Fischer, poudarjaje, da je to odlikovanje gosp. predsednika častno za vse člane in za obrtnike sploh, napije g. Kleinu, slednji pa zahvaljevaje se za ovacijo na razvoj in prospeh obrtnega društva. Potem napil je trgovinske in obrtne zbornice svetnik g. Žitnik na gosp. dež. predsednika barona Winklerja, g. Geba, na obrtna društva v Avstriji, g. Kraševca na župana g. Grasselli-ja in gosp. Kunc, zaključevaje vrsto oficijalnih napitnic, v obširnem in izvrstnem govoru na hodočnost poštene obrtnije. Po oficijalnih napitnicah prišle so še druge na vrsto, zlasti pa se je g. Kunc skazal posebno spretnega govornika, kakor v slovenskem tako tudi v nemškem jeziku. Ves banket imel je jako prisrčen značaj ter kazal zavednost gg. obrtnikov kakor tudi priljubljenost g. Kleina.

— (Dr. Svetožar Miletić) prevzel je zopet uredništvo „Zastave“, katerej je odslej lastnik in urednik v jednej osobi.

— (Za suplenta) na gimnazijo v Kočevje pride g. Josip Pichler, izpit. učiteljski kandidat, rodom Slovenec iz Spodnje Štajerske.

— (Novega, letošnjega vina,) oziroma mošta, peljalo se je že danes nekoliko sodov skozi Ljubljano.

— (Hmelj) saditi pričeli so tudi ob Sotli. Gosp. Zupanec na Pristovi pridelal je letos tri meterske cente hmelja.

— (Vabilo) k drugemu občnemu zboru Cecilijinega društva Kranjske dekanije dné 27. septembra 1883. l. v Šentjurji pri Kranji. Program: I. Pri sv. maši ob 10. uri v farni cerkvi: 1. „Tantum ergo“. (Compos. P. Angelicus Hribar, opus 4., št. 2.) 2. Introitus: „Sapientiam sanctorum“. (Haberl in Hanisch.) 3. Kyrie: (Joannes Peregrinus) 4. Gloria in excelsis Deo: (J. B. Benz.) 5. Graduale: „Clamaverunt justi“. (Compos. Franciscus Witt) 6. Offertorium: „Gloriabuntur“. (Compos. Franciscus Witt.) 7. Sanctus in Benedictus: (G. E. Stehle.) 8. Agnus Dei: (Michaelus Haller.) 9. Communio: „Posuerunt mortalia“. (Haberl in Hanisch.) II. Nagovor predsednikov; poročilo tajnikovo in blagajni-

kovo. III. Volitev odbora. IV. Govori in posemezni nasveti. Odbor.

(Razpisano je mesto) c. kr. okraj nega sodnika v Šent Vidu, eventualno kje drugej na Koroškem. Prošnje do 6. oktobra t. l. na deželne sodnijske predsedstvo v Celovci.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Trst 24. septembra. Zaradi tendencijoznih člankov preiskalo se je stanovanje ter v zapor odpeljal Juretig, urednik dnevnika „Independente“.

Dunaj 24. septembra. V včerajšnjem vkupnem ministerskem svetu pod predsedstvom cesarjevim določili so se končno vkupni budžetni proračuni, ki se predložijo delegacijam. Delegacije skličejo se v 23. dan oktobra na Dunaj.

Gastein 24. septembra. Bismarck z obitelji ob 11.3/4 uri dopoludne odpotoval.

Belgrad 23. septembra. Vladni list objavlja imena 44 po kralji imenovanih poslancev.

Berolin 23. septembra. Govori se, da da sta v Kodanji Angleška in Ruska dogovorili združenje vzhodne Rumelije z Bolgarsko.

Izpred porotnega sodišča.

Dne 19. t. m. zatoženi sta bili hudodelstva goljufige: 67 letna kmetica Marijana Škof in 16 letna kmetska dekle Marijana Kunavar, obe doma iz Št. Vida. Kmetskega moža, jako štedljivega Ant. Šeka, o katerem sta vedeli, da ima mnogo novcev, oslepili sta ter lagali mu, da sta v loteriji zadeli nad 6000 gld. Izvabili sta tako nad 400 gld., obljubivši za obresti 200 gld. Zmirom sta tolažili moža, da vsak trenutek dojde z Dunaja nakaznica, da se potegne dobitek; da se takoj ne dobi, zato so nekake skoro govora ne vredne ovire, novci pa, to sta trdili v jedno mer, pridejo gotovo. A slednjič je vera moža le opešala, sledila je ovadba pri sodnji in z isto dokaz, da je ves opisani loterijski dobitek gola sleparija. Glavno ulogo pri posredovanju za novce igrala je 16letna mladica Marijana Kunavar. Njo so porotniki tudi proglasili krivo in bila je obsojena na jedno leto teške ječe, o starej Marijani Škof pa so porotniki izjavili, da je nekriva in bila je zatožbe oproščena.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo na zadnje četrtletje, stare gospode naročnike pa, katerim poteče koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za četrt leta 3 „ 30 „
„ jeden mesec 1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za četrt leta 4 „ — „
„ jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slov. Naroda“.

Javna zahvala.

Slavna „Narodna šola“ v Ljubljani je podarila narodni šoli na Ščavnici v Gorenje Radgorskem okraju za šolsko in učiteljsko bukvarnico mnogo lepih in jako primer-nih slovenskih knjig, za katere se podpisano šolsko vodstvo prisrčno zahvaljuje.

Solsko vodstvo na Ščavnici,
dne 18. septembra 1883.

Josip G. Seyfried,
šolski vodja.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
22. sept.	7. zjutraj	731.34 mm.	+ 13.3° C	sl. zah.	dež.	4.2 mm.
	2. pop.	730.11 mm.	+ 16.8° C	sl. zah.	obl.	dežja.
	9. zvečer	729.67 mm.	+ 13.8° C	sl. zah.	obl.	dežja.
23. sept.	7. zjutraj	729.57 mm.	+ 12.4° C	sl. szh.	megla	23.50 mm.
	2. pop.	731.75 mm.	+ 13.8° C	sl. szh.	dež.	dežja.
	9. zvečer	736.42 mm.	+ 11.8° C	sl. szh.	jas.	dežja.

Srednja temperatura obeh dnij je znašala + 14.6° in + 12.7, za 0.8° nad in 1.2° pod normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dné 22. septembra t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	96
Rež	5	20
Ječmen	4	23
Oves	2	92
Ajda	4	71
Proso	4	71
Koruzna	5	60
Leča	8	50
Grah	8	50
Fižol	10	—
Krompir, 100 kilogramov	2	80
Maslo, kilogram	—	94
Mast	—	88
Špeh frišen	—	71
„ povojen	—	76
Surovo maslo	—	85
Jajca, jedno	—	2 1/2
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	60
Telečje	—	56
Svinjsko	—	56
Koštrunovo	—	32
Kokoš	—	40
Golob	—	17
Seno, 100 kilogramov	1	96
Slama	1	78
Drva trda, 4 kv. metre	6	40
„ mehka, „ „	4	20

Dunajska borza.

dné 24. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78	gld.	35	kr.
Srebrna renta	78	„	70	„
Zlata renta	100	„	25	„
5% marcna renta	92	„	95	„
Akcije narodne banke	834	„	—	„
Kreditne akcije	292	„	80	„
London	119	„	90	„
Srebro	—	„	—	„
Napol.	—	„	50 1/2	„
C. kr. cekini	—	„	68	„
Nemške marke	58	„	60	„
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	120	„
Državne srečke iz l. 1864.	100	gld.	167	75
4% avstr. zlata renta, davka prosta.	100	„	50	„
Ogrska zlata renta 6%	119	„	50	„
„ „ „	87	„	40	„
„ „ „	86	„	15	„
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	„	—	„
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	114	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	„	50	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	103	„	10	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	„	—	„
Kreditne srečke	100	gld.	168	50
Rudolfove srečke	10	„	20	„
Akcije anglo-avstr. banke	120	„	109	„
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	230	„	80	„

Prva Dunajska družba za zavarovanje zrealov in steklenih šip na Dunaji.

Usojam se sl. občinstvu naznaniti, da sem prevzel glavni zastop „prve Dunajske družbe za zavarovanje zrealov in steklenih šip na Dunaji“ za Kranjsko in se priporočam sl. občinstvu za zavarovanje zrealov in trumeux v privatnih stanovanjih, hotelih, dvoranah za koncerte in plesne. Zavarovati se dadé tudi okna stanovanj, v katera so udelane salonske ali zrealne šipe, okna restavracij in kavaren, steklene firme z napisi, steklene strehe in tudi steklene šipe cele hiše. Premije računijo se najceneje.

Za mnogobrojno zavarovanje se priporoča

Peregrin Kajzel,

trgovec s steklom in glavni zastopnik „prve Dunajske družbe za zavarovanje zrealov in steklenih šip na Dunaji“.

(611—2)

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armic.

Poslano.

(4—29)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GLIESHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepljujuče pice,
I kas izkušan lek proti trajnom kašlju plučevine I
želodeca bolesti grkljana I proti mēhurnim kataru,
kas I elastioch za **(PASTILLEN)**
prebavilo
malani se kod Hinke Mattonija (Karlovi vari u Ceskoj).

Slika pesnika S. Gregorčiča,

kačeršna je bila v zadnjem številki „Škrata“, do-biva se na fin in močen papir tiskana v „Narodnej tiskarni“. — Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

5 gold.

dobi oni, ki pové, kje sta dva lovška psa (breka), ka-tera sta se mi zgubila pred 14 dnevi. — Oba sta kratke dlake, popolnem bela; jeden majhne postave z imenom „Kolombo“, drugi srednje velikosti, prav šibek pes, čuje na klic „Karo“.

(614—3)

Adolf Mulley v Dol. Logatci.

Lepo ostriženo

kozlovjo volno

kupujeta

Markl & Knauss,

(616—3)

v Riedu na Gorenje-Avstrijskem.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bo-lezni v želodci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdelo sapo, napihne-nje, kisel podiranje, šči-panje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper boleznii na vr-nici, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešernovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celji: lekar J. Kuiferschmid. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Róblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek. V Skofjeji Loki: lekar Karol Fabiani.

Svaritevi! Ker se v zadnjem času naš iz-delek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisneno be-sede: Echte Mariazeller Magenropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske ma-tere božje, mora biti poleg te podobne utisneno sod-nijsko spravljeno var.členo znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim zname-njem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nē-majo teh znakov istinitosti, naj se zavržejo kot po-narejeni in prosimo, naj se nam taki slučajii takoj na-znaniijo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (148—107)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.